

Słowotwórstwo – dział językoznawstwa zajmujący się sposobami powstawania nowych wyrazów w języku.

Podstawowe pojęcia

- wyraz podstawowy – wyraz, od którego utworzony został wyraz pochodny,
- wyraz pochodny – wyraz utworzony od wyrazu podstawowego,
- parafraza słotwórcza – opis wyjaśniający znaczenie wyrazu pochodnego i zawierający wyraz podstawowy,
- formant – słotwórcza część wyrazu, dodana do jego rdzenia,
- podstawa słotwórcza – część wyrazu pochodnego, która zostaje po odcięciu formantu,
- rdzeń – najmniejsza, niepodzielna część wyrazu,
- rodzina wyrazów – grupa wyrazów pochodnych mająca ten sam rdzeń z zasady powiązania też wspólnym, ogólnym znaczeniem,
- wyraży pokrewne – wszystkie wyrazy mające ten sam rdzeń.

Przykład rodziny wyrazów

szkoła: szkolić, szkolnictwo, szkołka, szkolny, przedszkole.

szkolić ⇒ przeszkolić, szkolenie, wyszkolić ⇒ wyszkolone

przedszkole ⇒ przedszkolak, przedszkolny

Analiza słotwórcza wyrazu

Prawidłowo przeprowadzona analiza słotwórcza powinna obejmować podanie następujących elementów:

- badana formacja słotwórcza,
- parafraza słotwórcza (taka definicja słotwórcza, w której znajdzie się wyraz motywujący i definiowany wyraz motywowany i która odda znaczenie wyrazu motywowanego),
- podstawa słotwórcza,
- tematy słotwórcze badanej formacji i podstawy słotwórczej,
- użyte formanty i zachodzące oboczności,

